

Dlui Vladimir CEBOTARI

Ministrul Justiției

Dlui Victor CEBOTARI

Președinte al Camerei Înregistrării de Stat

Nr. 45 din 12 august 2015

Re: Impedimente privind investirea în capitalul social al societăților cu răspundere limitată din contul drepturilor de creanță

Stimați domni,

Prin prezenta scrisoare, dorim să atragem atenția Dvs asupra confruntării membrilor A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova” (AmCham Moldova) cu aplicarea neuniformă de către subdiviziunile Camerei Înregistrării de Stat a legislației referitoare la efectuarea majorării de capital al societăților cu răspundere limitată.

În mod special, s-a observat că **Camera Înregistrării de Stat refuză înregistrarea modificărilor de majorare a capitalului social din contul creanțelor** (împrumuturilor) deținute de către asociați față de societate. Aparent, motivul formal al practicii Camerei Înregistrării de Stat rezidă în prevederea din art. 114 Cod civil conform căruia „... (3) **Nu se pot constitui aporturi la formarea sau la majorarea capitalului social al societății de capital creanțele și drepturile nepatrimoniale.**”

Totuși, nu sunt clare motivele de ce Camera Înregistrării de Stat a încetat să aplice prevederile normelor speciale, și anume articolul 22 alin. (3) al **Legii nr. 135 din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată („Legea SRL”) conform căruia „În calitate de aport la capitalul social pot fi bunuri, inclusiv drepturi patrimoniale, și bani.”** De asemenea, articolul 114, alin. (7), Cod Civil stipulează că aportul în creanțe se consideră vărsat numai după ce societatea comercială a obținut plata sumei de bani care constituie obiectul creanței. Astfel, chiar și prin prisma Codului Civil, împrumutul acordat societății de o persoană și nerestituit de societate, reprezentând o sumă de bani obținută efectiv de societate, poate fi considerat drept aport al creditorului pentru majorarea capitalului social al societății.

Reieșind din cadrul legal existent, doctrina și practica juridică – drepturile patrimoniale includ atât drepturile reale cât și drepturile de creanță. Din experiența anterioară poate fi observat că Camera Înregistrării de Stat aplica prevederile speciale ale Legii SRL și accepta creanțele, în special cele izvorâte din împrumuturile asociaților, în calitate de aport la majorarea capitalului social. O astfel de practică este conformă Legii SRL (lege specială și mai recentă, în raport cu Codul civil) și asigură un grad de certitudine, claritate și previzibilitate legală pentru investitori. Însă, refuzul organului administrativ de a accepta majorarea capitalului social al societății din contul creanțelor, în pofida prevederilor exprese ale Legii SRL, descurajează investițiile și obstrucționează organizatoric planificarea activității investiționale în societățile cu răspundere limitată. Or, convertirea împrumuturilor în capitalul societății este un instrument utilizat frecvent de investitori. Această operațiune juridică este întâlnită des în cazul restructurărilor organizaționale și corporative care facilitează perspectiva de dezvoltare economică a întreprinderilor. O parte semnificativă din investițiile în companiile din Moldova au avut loc anume prin utilizarea convertirii creanțelor în capitalul social, ceea ce s-a dovedit a fi un instrument juridic atractiv și viabil pentru conjunctura economică din țară.

Amintim că art. 6, alin. (3) al Legii privind actele legislative prevede „**Actul legislativ special cuprinde norme juridice aplicabile în exclusivitate unor categorii de raporturi sociale sau subiecte strict determinate prin derogare de la regula generală. În caz de divergență între o normă a actului legislativ general și o normă a actului legislativ special cu aceeași forță juridică, se aplică norma actului legislativ special.**”

Atragem atenția că **Legea nr. 1134 din 02.04.1997 privind societățile pe acțiuni** în art. 41, alin. (2) (c) **prevede că aporturi la capitalul social pot fi drepturi patrimoniale sau alte drepturi care pot fi evaluate în bani.** Deci este o prevedere aplicabilă similară cu mecanismul majorării capitalului social stabilit în Legea SRL.

Majorarea capitalului social al unei societăți din contul creanțelor este un standard și operațiune investițională întâlnită des în practica altor state și legislații Europene (ex. România, Olanda, Germania, Italia etc.). Spre exemplu Legea privind societățile comerciale nr. 31/1990 a României prevede:

„Articolul. 210

(1) *Capitalul social se poate mări prin emisiunea de acțiuni noi sau prin majorarea valorii nominale a acțiunilor existente în schimbul unor noi **aporturi în numerar si/sau în natura.***

(2) *De asemenea, **acțiunile noi sunt liberate** prin incorporarea rezervelor, ... **ori prin compensarea unor creanțe lichide si exigibile asupra societății** cu acțiuni ale acesteia.*

Articolul. 221

Societatea cu răspundere limitată își poate majora capitalul social, în modalitățile si din sursele prevăzute de art. 210.”

Evidențiem că inclusiv recomandările articolului 27 din Directiva UE 77/91/CEE din 13 decembrie 1976¹ stabilește posibilitatea de majorare a capitalului social prin aporturi altele decât în numerar. Aceste prevederi fac parte din angajamentul Republicii Moldova asumat prin art. 27 și anexa II din Acordul de Asociere din 27.06.2014 între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte.

Considerăm că art. 22 alin. (3) din Legea SRL stabilește un cadru normativ previzibil și compatibil cu standardele Europene și internaționale privind efectuarea majorării capitalului social din contul drepturilor patrimoniale.

Membrii AmCham Moldova cunosc și apreciază experiența companiilor care au utilizat convertirea creanțelor în capitalul social al societăților cu răspundere limitată în conformitate cu Legea SRL și urmează să sublinieze că o abordare diferită pentru viitor ridică semne de discriminare nejustificată pentru alți agenți economici. Constatăm că aplicarea neuniformă și restrictivă a legislației, la subiectul relevat mai sus, constituie o îngădire neîntemeiată a activității de întreprinzător și discriminare a investițiilor, încălcându-se în acest fel prevederile Constituției RM (art. 126) și ale Legii nr. 81-XV din 18.03.2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător (art. 5, 6, 7, 9).

¹ Directiva 77/91/CEE a Consiliului din 13 decembrie 1976 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 58 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociaților sau terților, în ceea ce privește constituirea societăților comerciale pe acțiuni și menținerea și modificarea capitalului acestora, astfel cum a fost modificată prin Directivele 92/101/CEE, 2006/68/CE și 2009/109/CE

Ținând cont de cele menționate mai sus, prin prezenta, AmCham Moldova dorește să atragă atenția Ministerului Justiției și Camerei Înregistrării de Stat cu privire la **necesitatea aplicării uniforme și previzibile a prevederilor art. 22 alin. (3) din Legea SRL privind aporturile la majorarea capitalului social sub formă de drepturi patrimoniale**, inclusiv în contextul politicii în materie de guvernanță corporativă în conformitate cu standardele internaționale și recomandările UE în acest domeniu.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”